

სახელმძღვანელოზე: «მონეტარული ეკონომიკა და პოლიტიკა»

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნესტექნოლოგიებისა და საინჟინრო ეკონომიკის, მედიატექნოლოგიებისა და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტების თანამშრომლებმა: პროფესორებმა: გიორგი ცაავამ, ალექსანდრე სიჭინავამ, რატი ბურდიაშვილმა, ვალერი მოსიაშვილმა და აკადემიურმა დოქტორმა ნინო კუტიბაშვილმა ერთობლივად გამოუშვეს სახელმძღვანელო **„მონეტარული ეკონომიკა და პოლიტიკა“**. - თბილისი, გამომცემლობა შპს „საჩინო“, 2020. 250 გვ.

სახელმძღვანელოში განხილულია მეტად აქტუალური თეორიული და პრაქტიკული საკითხები, როგორიცაა: ეკონომიკური თეორია როგორც მეცნიერება, ეროვნული ეკონომიკის ანალიზის ფუნდამენტური ხერხები და ფუნქციონირების კანონები, სახელმწიფოს ეკონომიკური როლი და ფუნდამენტური პრობლემები, ფული როგორც ცივილიზაციის მძლავრი ბერკეტი, მოთხოვნა-მიწოდების საფუძვლები ფულად ბაზარზე, ეკონომიკის ფულადი და რეალური სექტორების ურთიერთკავშირების მაჩვენებლები, საკრედიტო ეკონომიკა, ფულად-საკრედიტო პოლიტიკა და ეკონომიკა, ალტერნატიული მონეტარული რეჟიმები, მონეტარული პოლიტიკის თეორიული საფუძვლები, სახელმწიფოს მონეტარული პოლიტიკის ინსტრუმენტები, მონეტარული პოლიტიკის კლასიკური მოდელები, ტრანსმისიური მექანიზმები გლობალიზაციის პირობებში, საემისიო ინსტიტუტების ადგილი და როლი გლობალურ მსოფლიო ეკონომიკაში, ცენტრალური ბანკის მიერ ეკონომიკური ანალიზის პროგნოზირება, საემისიო ბანკების ფუნქციები გლობალურ ეკონომიკაში. აღნიშნული სახელმძღვანელო ერთიანი მონეტარული ეკონომიკისა და პოლიტიკის ჩამოყალიბების ერთ-ერთი პირველი მცდელობაა საქართველოში.

ბოლო ოცდახუთი წლის განმავლობაში ეკონომიკის მიმართ ადამიანების დამოკიდებულება კარდინალურად შეიცვალა. მნიშვნელოვანი ცვლილება განიცადეს თვით ეკონომიკურმა ინსტიტუტებმაც. მაგალითად, ქვეყნების უმეტესობამ უარი განაცხადა სოციალისტურ თუ კოლექტიურ მიდგომაზე და საბაზრო ეკონომიკის სისტემაზე გადავიდნენ.

თუ გლობალური პოზიციებიდან შევხედავთ, ჩვენი სამყარო სულ უფრო და უფრო ურთიერთდაკავშირებული ხდება და ამდენად, საბაზრო ეკონომიკის ინსტიტუტების საქმიანობის უფრო ღრმად შეცნობა მეტად საჭირო და აუცილებელი ხდება. მსოფლიო განსაკუთრებით დააფიქრა გარემოს ცვლილებების გლობალურმა პრობლემებმა. საზოგადოების ცნობიერება ამ საკითხებთან დაკავშირებით ამაღლდა და მეტად აუცილებელი გახდა, რომ ქვეყნებმა საკუთარი შეუფასებელი ბუნებრივი სიმდიდრის დაცვაზე იზრუნონ და ამასთან დაკავშირებულ შეთანხმებებს მიაღწიონ.

გამომდინარე იმ ფაქტიდან, რომ ჩვენი ქვეყანა იმპორტდამოკიდებულია, სამომხმარებლო და სასურსათო კალათაში საქონელის 80 პროცენტი იმპორტულია, ეროვნული ვალუტის გაუფასურება უარყოფითად უშუალოდ აისახება ფასებზე და სოციალურ მდგომარეობაზეც. ისიც უნდა იქნას გათვითცნობიერებული, რომ ინფლაციის ოფიციალური მაჩვენებელი არაადეკვატურია, რადგანაც იგი ჩვენი ქვეყნისათვის შეუსაბამო მეთოდოლოგიით იანგარიშება. მასში ძალიან შემცირებულია კვების პროდუქტების ხვედრითი წილი, რაც 15-20 პროცენტული პუნქტით არარეალურ სურათს იძლევა. საქართველოს ეკონომიკის მსგავსი ქვეყნებისათვის სამომხმარებლო კალათაში, რომლითაც ინფლაცია იანგარიშება, როგორც წესი, კვების პროდუქტების წილი დაახლოებით 50 პროცენტს შეადგენს, ჩვენთან კი ეს მაჩვენებელი 30 პროცენტზე ნაკლებია. ამიტომ, ინფლაციის ის ინდიკატორი, რომელიც დღეს გვაქვს, არ იძლევა ვითარების სწორად შეფასების საშუალებას და სწორედ აღნიშნული და სხვა პრობლემების გათვითცნობიერებას ემსახურება წინამდებარე სახელმძღვანელო.

მონეტარულ ეკონომიკასთან დაკავშირებული საკითხების განხილვის მიზანია თანამედროვე ეკონომიკური თეორიის საფუძვლების უფრო სიღრმისეული შესწავლა. ეკონომიკური თეორია მეტად დინამიური მეცნიერებაა, რომელიც ეკონომიკურ ურთიერთობებში, გარემომცველ პირობებში, მსოფლიო ეკონომიკასა და მთლიანად საზოგადოებაში მიმდინარე ცვლილებების ტენდენციებს ასახავს.

მონეტარულ პოლიტიკასთან დაკავშირებული საკითხების განხილვისას ყურადღება არის გამახვილებული თანამედროვე პირობებში მსოფლიო ფულის ბუნების, ცალკეულ სახელმწიფოთა ეროვნული ფულადი ერთეულის დამკვიდრების პროცესებზე და იმ გარემოებებზე, რომ საერთაშორისო ფინანსური ორგანიზაციების აქტიური მხარდაჭერით, საერთაშორისო გადახდის საშუალებების ფუნქცია, თანდათანობით, თავისუფლად გამოყენებადი ვალუტისაკენ ინაცვლებს.

ავტორთა ყურადღება, პოლიტეკონომიკური მოძღვრების იდეების საფუძველზე, ფულად-საკრედიტო რეგულირების საკითხების ხელახალი გააზრებისაკენ არის მიმართული. მოცემულია მსხვილი კაპიტალის წარმომადგენლების ეკონომიკური ინტერესების ანალიზი და ცენტრალური ბანკების მოგების წყაროებისა და მათი განაწილების ხერხების გამოკვლევა. კვლავ აქტუალური ხდება ისეთი ცნებები, როგორიცაა „სახელმწიფოებრივ-მონოპოლიური კაპიტალიზმი“, „ფინანსური კაპიტალი“ და „ფინანსური ოლიგარქია“.

მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ ეკონომიკური და მონეტარული თეორიების უმნიშვნელოვანესი